

Búcsú egy nagyszabású földtani kutatástól

A magyarországi uránkutatás 45 éves története 1997. december 31-el gyakorlatilag befejeződik. A kormány úgy döntött, hogy a nukleáris eredetű villamosenergia-termelés alapanyagát nem a magas költségű hazai ásványi nyersanyagból kell biztosítani.

A költségeket és az árakat tekintve logikus a döntés. A világ számos pontján gondolkodnak hasonlóképpen -főleg Európában-, így aztán az uránérctermelés néhány országra korlátozódik majd: Ausztrália, Dél-Afrika, Egyesült Államok, Kanada, Kazahsztán, Namibia, Oroszország, ahol magas minőségű, jórészt külszíni bányákból olcsóbban lehet az uránt kitermelni. A monopolhelyzet, a nagy szállítási távolságok miatt azonban az ár emelkedik. És akkor feltehető majd a kérdés: nem lett volna érdemes a hazai terméket jobban megbecsülni?

45 esztendő. Az 1953-ban megkezdődött kutatások Kővágószőlős határában felszíni kibúvásban találták meg az uránércesedést, amelynek kutatása a négy évtized alatt 1500 méteres mélységig terjedt ki.

Jöttek a szakemberek: egyetemekről, technikumokból, frissen végzettek és olyanok, akiknek már volt némi gyakorlatuk -ha nem is az uránkutatásban, uránbányászatban. Geológusok, geofizikusok, bányászok, gépészek, földmérők, villamos szakemberek, fűrészek jöttek megteremtve egy hazánkban még teljesen új iparágat. Az ércfeldolgozás megkezdésével beálltak a vegyészek, radiológusok.

Az egyik legnagyobb szerepet azonban a földtani szakemberek játszották. Az uránércesedés szemmel nem láthatósága, a hihetetlen változékonyság az ércetek kiterjedésében, vastagságában, és minőségében, nélkülözhetetlenné és magasan felértékeltté tette munkájukat.

A földtan szakemberei látványosan nagyszerű munkát végeztek. A mecseki lelőhely bonyolult földtani felépítése mellett, jelentős nagy uránlelőhellyé növekedett, amelynek megismert hasznosítható ásványvagyona hosszú időre biztosította -biztosítaná- a magyar atomerőmű, atomerőművek alapanyagellátását.

Nos, ennek vége. A megismert ásványvagyont mintegy fele a Nyugat-Mecsek alatt, a mélyben marad.

A szakma azonban -megtépzva, megfogyatkozva, és főleg célját tekintve átalakulva- de megmarad. Komoly szerep jut a környezetföldtannak, és nagyon nagy szerep jut a különböző közettípusok kutatásának a radioaktív hulladékok végleges elhelyezése céljából. Geológiai kutatás várható földalatti gáztározó létesítéséhez a térségben és nem kizárt, hogy jelentőséget kap az aranykutatás.

Az uránkutatásnak azonban vége. Ha lelkünk mélyén hisszük is és bízunk benne, hogy a Nyugat-Mecsek uránércvagyona nemzeti kincs és még hasznára lesz ennek az országnak, akkor is tudomásul kell venni, hogy ez már a jövő generációk valamelyikéhez szóló kihívás lesz. Ezért még egy fontos fejezet hátra van. A kamerális kutatás, a földtani kutatás zárójelentéséhez szükséges dokumentációk és az összefoglaló jelentés elkészítése. Ennek a jelentésnek nem csak az elmúlt 45 év földtani kutatásának felhasznált eredményeit kell tartalmaznia, hanem azt is, ami még a mélyben van, hol, mennyi, milyen kérdésekre válaszolva.

E lap következő oldalain pedig a kutatásban, bányászatban résztvevők mutatják be a 45 évig tartó uránérckutatás főbb fejezeit, módszereit, nehézségeit, eredményeit és örökök meg a nagyszámú földtani szakember érdekes, hasznos, és magas színvonalú tevékenységét.

Érdi-Krausz Gábor

IV.sz. Bányüzem 1100 m-es aknájának tornya